

TORBJÖRN SUNDQUIST

Elias Brenners tidiga utgåvor av Thesaurus nummorum

Svarkollationerade böcker

Elias Brenners (1647 – 1717) opus magnum "Thesaurus nummorum Sueo-Gothicorum", vars första utgåva lite slarvigt brukar betecknas Brenner 1691, har fascinerat mig under snart 30 år. Hur kan en bok fånga intresset så länge? Det har främst att göra med att det är ett banbrytande verk i ämnet svensk numismatik och att denna bok uppträder i olika utföranden under en lång tid, eftersom Brenner ständigt utökade innehållet med nya planscher och tillägg. De nya uppgifterna om mynt och medaljer fick Brenner av de personer som han skickat ett exemplar av boken. Detta innebär att alla de mer än 30 exemplar som jag gått igenom på ett eller annat sätt är varandra olika. Det kan gälla mynt- och medaljplanscher, deras placering och/eller text- och bildinnehåll. Boken utgavs i en svensk och en latinsk version. När Brenner under 1690-talets första år sände ut de första exemplaren var Karl XI Sveriges kung och han efterträddes 1697 av sonen Karl XII och i de senare utsända böckerna hade då lagts till ett stycke med den nye regentens mynt och medaljer.

En slutgiltig version av Brenners verk gavs inte ut förrän 1731, fjorton år efter Brenners död, genom vännen och kollegan Nils Keders försorg.

Det har nu gått mer än ett halvsekel sedan Ernst Nathorst-Böös i Nordisk Numismatisk Årsskrift 1954 redogjorde för sina rön angående Brenners tidiga utgåvor. Jag har till mitt förfogande haft ungefär dubbelt så många exemplar att studera och hoppas att lite av dimmorna kan skingras kring denna fascinerande bok.

Med den här uppsatsen vill jag ge min uppfattning av vad de tidigast utsända böckerna innehöll och vad de senare kan omfatta. Min förhoppning är att detta kan bidra till att de som råkar på ett exemplar av Brenner 1691 kan bedöma innehållet och bilda sig en uppfattning om dess kvalitet och dessutom någorlunda kunna bestämma den ungefärliga

tidpunkten då den aktuella boken lämnade författaren. Med det menar jag att man kan avgöra om det som verkligen skall finnas med också är med för att man skall kunna anse att boken är komplett. Här vill jag slå fast att min uppfattning är att det exemplar man har för handen bör anses vara komplett, trots att det skiljer sig från andra då de givits ut vid olika tidpunkter. Hur kan man då avgöra när boken är färdigställd? Till stor hjälp är då att planscher i en del fall är försedda med årtal. De planscher som har årtal utsatta spänner över tidsrymden 1684 – 1716. Årtal som finns på planscher jag har sett är följande: 1684, 1691, 1696, 1701, 1705, 1706, 1710, 1714 och 1716. Övriga två årtal som förekommer i boken är 1690 och 1691. Förutom de här nämnda årtalen finns naturligtvis medaljer och mynt med årtal som visar deras utgivningstid. Om man undantar de inledande texterna är Brenners verk indelat i två delar - 1:a och 2:a boken. 1:a boken behandlar svenska mynt fram till Gustav I, den 2:a mynt från Gustav I till Karl XI och i de senaste utgåvorna till Karl XII.

Brenners banbrytande verk brukar i litteraturen omnämnas som Brenner 1691. Enligt det som jag kommit fram till är den beteckningen inte helt adekvat. I boken förekommer tre årtal, 1690, 1691 och 1692, som föranleder lite extra uppmärksamhet. Som tryckårtal finns 1690 i en del exemplar på 2:a avdelningens svenska titelsida (vilket torde betyda att Brenner började med den svenska versionen) (se bild 1), 1691 på övriga titelsidor och 1692 på 1 mark Karl XI (se bild 2). I samtliga böcker som jag studerat finns 1 mark 1692 med. Detta gör det troligt att inte något av Brenners premiärutgåva utsändes förrän tidigast 1692. Ett annat intressant årtalspar är 1693 och 1694. Bland planscher för Karl XI (se nr 9 i bilaga 1) finns en variant som avbildar en (H 119) och en som avbildar två (H 119 och H 123) medaljer. H 119 är slagen 1693 till 100-årsminnet av

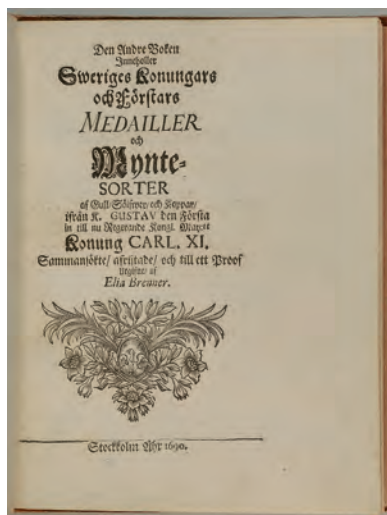


Bild 1. Titelsida 1690 svensk version 2:a boken. Ex. Rosenhane (ägare KVHAA)



Bild 2. Plansch Karl XI med 4 mark 1690, 2 mark 1691 och 1 mark 1692. Ex. Palm skiöld (privat ägo)

Uppsala möte 1593 och H 123 är slagen i samband med att Karl XI såg midnattssolen i Torneå 1694 (se bild 3 och bild 4). Dessa två medaljers förekomst kan avslöja bokens tillkomstår. Har på den aktuella planschen endast medtagits den första medaljen är tillkomståret troligen tidigast från 1692 och har planschen båda är boken troligen tryckt tidigast 1693. Min hypotes baseras på det antagandet att man i en del fall visste i förväg att en medalj skulle

ges ut över en viss händelse och därför, för att vara så aktuell som möjligt, även tog med planerade medaljer.

I några av de exemplar som jag gått igenom finns dedikationer av Brenner eller ägaranteckningar som är till stor hjälp då man försöker fastställa när boken lämnades eller skickades iväg.

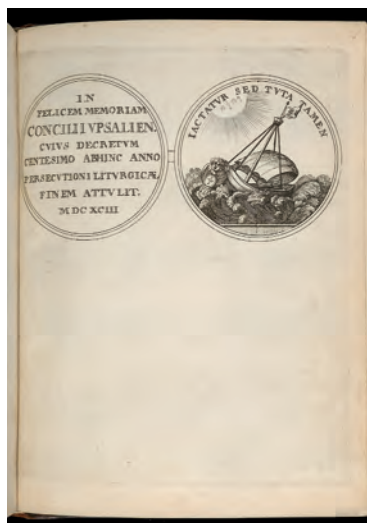


Bild 3. Plansch Karl XI med H 119 (Uppsala möte 100 år). Ex. Oldenburg (privat ägo)



Bild 4. Plansch Karl XI med H 119 (Uppsala möte 100 år) och H 123 (besöket i Torneå 1694). Ex. Palm skiöld

Jag skall här koncentrera mig på 4 exemplar:

1. Kungl. Bibliotekets i Stockholm ex. med ägaranteckning Bengt Oxenstierna 1692.
2. Ett ex. (i privat ägo) dedicerat till Elias Palm-sköld 1 maj 1693 (se bild 5 och bild 6).
3. Ett ex. (ägare Svenska Numismatiska Föreningen) dedicerat till den franske kungen Ludvig XIV 7 mars 1695 (se bild 7 och bild 8).
4. Bayerische Staatsbibliotheks i München ex. dedicerat till Johannes Georg Graevius 11 oktober 1696 (se bild 9 och bild 10).

Först några ord om de personer som figurerar tillsammans med de 4 aktuella exemplaren.

Bengt Oxenstierna (1623 – 1702), diplomat, universitetskansler först i Åbo sedan i Uppsala, kanslipresident. Under lång tid en av Sveriges främste diplomater med otaliga utlandsuppdrag.

Elias Palm-sköld (1667 – 1719), arkivman, samlare. Adlad 1681 samtidigt med sin far Erik som på slutet av sin bana blev riksarkivarie. Elias Palm-sköld skapade en mycket stor och betydande samling av tryckta alster och avskrifter i ämnen som genealogi, historia, topografi mm. Hans samlingar inköptes 1724 av Uppsala universitetsbibliotek.

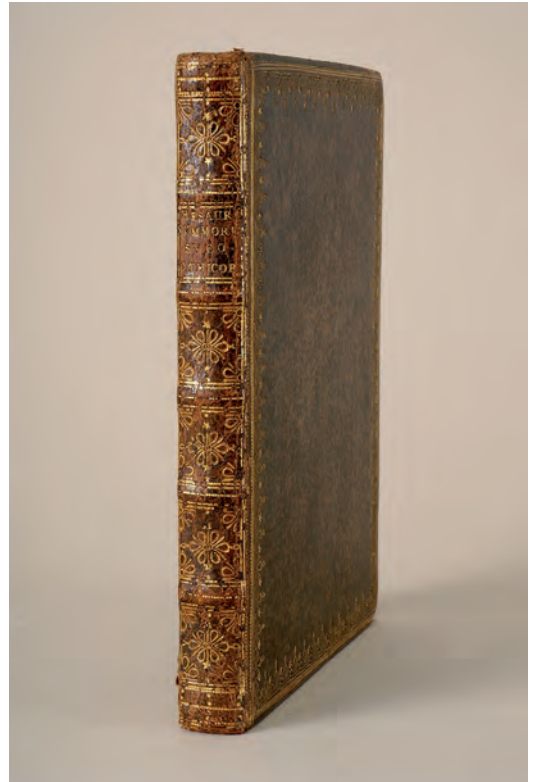


Bild 5. Ex. Palm-sköld

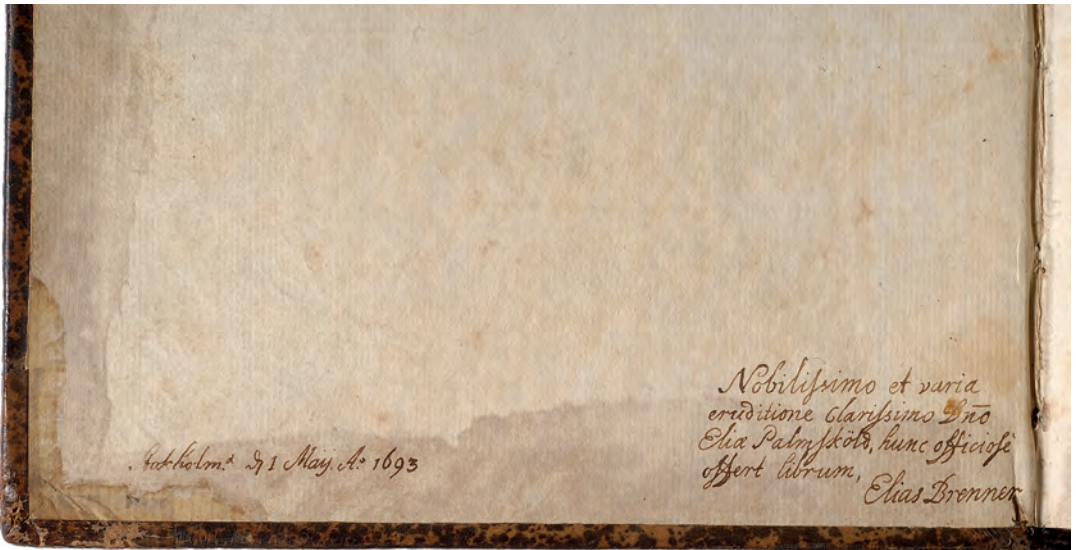


Bild 6. Dedikationen i ex. Palm-sköld. "Nobilissimo et varia eruditione clarissimo Dno Eliae Palm-sköld, hunc officiose offert librum. Stockholm^{inae} d 1 May A^o 1693 Elias Brenner" (Till berömd och mångsidigt lärde namnkunnige herr Elias Palm-sköld överlämnar Elias Brenner förbindligt denna bok. Stockholm den 1 maj Anno 1693).

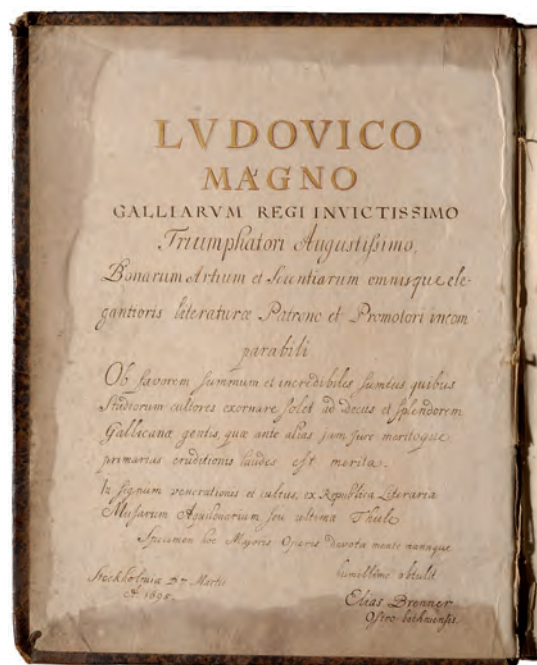


Bild 7. Dedicerad av Brenner i Stockholm 7 mars 1695 till till Ludvig XIV med orden:

"Till Ludvig den Store

Galliernas (= Frankrikes) allra mest obesegrade konung
Den allra högst uppburne triumfatorn
Ojämförlig beskyddare och befämjare av de sköna konsterna,
vetenskaperna och all slags mer utsökt litteratur

På grund av den mycket stora ynnest och de otroliga utgifter
genom vilka han har för vana att utsmycka/pryda dem som
ägnar sig åt studier till prydnad och glans för det galliska fol-
ket (= fransmännen), vilket redan genom rätt och förtjänster/
meriter gjort sig förtjänt av bildningens främsta prisande.

Till tecken på vördnad och dyrkan från Musernas Litterära
Republik i Norr eller Ultima Thule, erbjuder jag härmed un-
derdånigast och med tillgivet sinne och hand detta exemplar
av ett större arbete

Stockholm den 7 mars
Anno 1695

Elias Brenner
Österbottning"



Bild 8. Ex. Ludvig XIV (ägare Svenska Numismatiska Föreningen)



Bild 9. Ex. Graevius (ägare Bayerische Staatsbibliothek, München). Foto författaren.

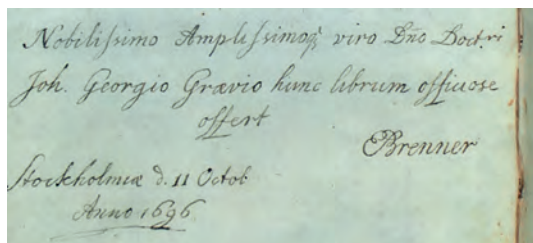


Bild 10. Dedicationen i ex. Graevius. "Noblissimo Amplissimoque viro Dno Doctri Joh. Georgio Graevio hunc librum offuose offert EBrenner Stockholmsiae d. 11 Octob Anno 1696" (Till den berömde och högt ärade doktor Joh. Georgio Graevio överlämnar E Brenner förbindligt denna bok. Stockholm den 11 oktober Anno 1696). Foto författaren.

Ludvig XIV (1638 – 1715), kallad "Kung Sol", kung i Frankrike från 1643. Han är känd inom numismatiken för att vara den som förste franske furste som gjorde sina insatser odödliga genom skapandet av en i medaljer utformad "Histoire métallique".

Johannes Georg Graevius (1632 – 1703), professor i värtalighet i Utrecht från 1662 fram till sin

död, var som Brenner utgivare av illustrerade numismatiska verk som t.ex. L. Annaeus Florus "Epitome Rerum Romanarum", utgiven 1692 med avbildningar av romerska mynt.

Alla de ovan nämnda fyra exemplaren är bundna i samtida helskinnband av bokbindaren Georg Ihle, verksam i Stockholm 1675 - c:a 1700 (Se Elfver i

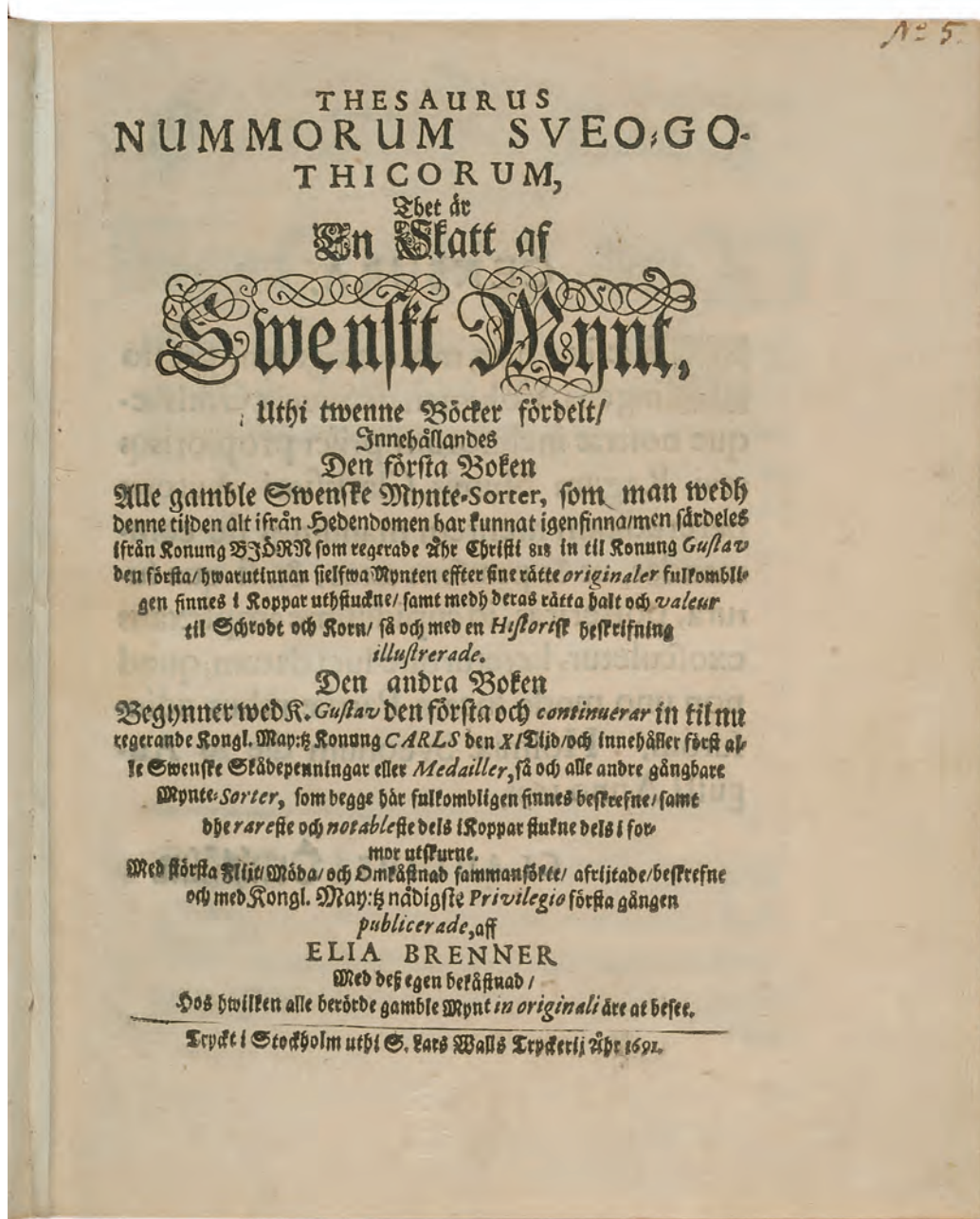


Bild 11. Svensk huvudtitel, tidig version. Ex. Rosenhane

THESAURUS NUMMORUM SVEO- GOTHICORUM,

I det år

En Skatt af

Svenskt Mynt,

Uthi twenne Böcker fördelt/

Innehållandes

Den första Boken

Alle gamle Svenske Mynte- Sorter, som man wedh denne tiden alt från Hedendomen har kunnat igen finna/ men särdeles ifrån Konung WILHELM som regerade Ihr Christi 818 in til Konung Gustav den första/ hwarutinnan sielfwa Mynten efter sine rätte originaler fulkombstigen finnes i Koppar uthstuckne/ samt medh deras rätta halt och valeur til Schrodt och Korn/ så och med en Hittorisk beskrifning illustrerade.

Den andra Boken

Beggonner wed Konung Gustav den första och continuerar in til nu regerande Konal. May:z Konung CARLS den XI Tid/ och innehåller först alle Svenske Ekäpenningar eller Medailler, så och alle andre gångbare Mynte- Sorter, som begge här fulkombstigen finnes beskrefne/ samt de rareste och notableste dels i Koppar stuckne dels i formot utstuckne.

Med första Kliff/ Wöda/ och Omkäfnad sammansette/ afritade/ beskrefne och med

Kongl. May:z nådigste Privilegio

första gången publicerade, aff

ELIA BRENNER

Med des egen bekäfnad

Hos hwilken alle berörde gamle Mynt in originali äre at besee.

Tryckt i Stockholm uthi Sal. Lars Wålls Tryckerij Ihr 1691.

SNT 6/2002 och 8/2003). De två första exemplaren (ex. Oxenstierna och Palmköld) har förmodligen överlämnats av Brenner personligen. De andra två (ex. Ludvig XIV och Graevius) har sannolikt sänts med post eller kurir.

Ett av Brennens syften med att skicka exemplar till kända, numismatiskt intresserade personer var bl. a. för att få information om främst medaljer med svensk anknytning som han inte kände till. Detta för att kunna göra sitt verk så fullständigt som möjligt inför en framtida ny utgåva.

Oxenstiernas exemplar av boken med årtalet 1692 skiljer sig markant från de övriga. Det innehåller endast 20 planscher (varav en tillförd senare, utförd 1705). Min teori är att Oxenstierna fick ett av de allra tidigaste exemplaren som ett prov under arbetets första fas. I Oxenstiernas ex. finns inte, naturlig nog, planschen med medaljen till jubileet 1693 av Uppsala möte 1593. I Oxenstiernas ex. har dessutom huvudtitelbladet (på svenska) en annan utformning än i de senare. Här gör det (se bild 11) ett rörigare intryck med många olika typstorlekar och kursiveringar jämfört med de senare (se bild 12), där det fått en lugnare och mera enhetlig utformning. Sonny Serrestam, Växjö, tackas för att ha gjort mig uppmärksam på detta.

Låt oss så titta lite närmare på de tre dedicerade exemplaren. Det som dedicerats till Palmköld 1 maj 1693 har senare kompletterats med de 4 planscher som var färdiga 1696. De är alla försedda med detta årtal. Medaljplanschen som nämndes ovan (den med antingen en eller två medaljer avbildade) finns här med båda medaljerna. Här har bindningen sannolikt gjorts tidigast 1696 och då har Palmköld, som var en mycket noggrann man, försäkrat sig om den version av planschen som innehåller båda medaljerna.

Nästa exemplar är det som dedicerats till Ludvig XIV. Här kan man nog förmoda att Brenner var extra noggrann med att allt som fanns färdigt i planschväg skulle vara med. Dedikationsdatum är 7 maj 1695 och alltså borde inte planscher med årtal 1696 och senare vara med. Det är de inte heller. Planschen under Karl XI med en eller två medaljer är här representerad av den med en medalj (H 119, slagen 1693). Varför den andra medaljen inte är med har jag inget svar på. En förklaring kan vara att boken bundits tidigare än dedikationsdatum. Här har vi alltså ett exemplar som är daterat till den 7 maj 1695 och allt, som jag anser skall vara med då, är där förutom avbildningen av en medalj slagen 1694.

Tar vi slutligen en titt på exemplaret som är dedicerat till dr Graevius i Utrecht 11 oktober

1696 är alla planscher med årtalet 1696 medtagna. Medaljplanschen med antingen en eller två medaljer finns här logiskt nog representerad med en där båda medaljerna är med. Även då det gäller boken till Graevius var säkerligen Brenner mycket angelägen om att exemplaret till kollegan i Utrecht skulle innehålla allt som fanns färdigt då den sändes.

Nu skall jag övergå till att göra en genomgång av vad jag anser bör vara ett minimum för att man skall ha ett komplett ex av Brenner 1691 eller mera korrekt en Brenner 1692/3.

Textdelen

Del	Innehåll	Antal
0.	Vinjett	2 sid.
1.	Huvudtitel (svenska/latin)	2 sid.
2.	Censura (utgivningstillståndet) eller på baksidan av huvudtiteln	2 sid.
3.	Företal till Karl XI endast i svensk version	4 sid.
4.	Företal till allmänheten (svenska/latin)	2 sid.
5.	Redogörelse för den svenska mynthistorien (svenska/latin)	14 sid.
6.	Titelblad 1:a boken (svenska/latin)	2 sid.
7.	Titelblad 2:a boken (svenska/latin)	2 sid.
8.	Gustavus primus	12 sid.
9.	Ericus XIII	8 sid.
10.	Johan:Dux Finlandiae&Carol9DuxSuderm anniae	1 sid.
11.	Johannes III	13 sid.
12.	Sigismundus	6 sid.
13.	Carolus dux Sudermanniae	6 sid.
14.	Interregnum	2 sid.
15.	Carolus IX	8 sid.
16.	Johannes dux Ostrogothiae	4 sid.
17.	Gustavus Adolphus	18 sid.
18.	Christina	6 sid.
19.	Carolus Gustavus	6 sid.
20.	Carolus XI	8 sid.
Totalt antal sidor i svensk version <i>om Censura på eget blad</i>		126 sid. 128 sid.
Totalt antal sidor i latinsk version <i>om Censura på eget blad</i>		122 sid. 124 sid.

Planscher

Med plansch menas ett blad med avbildningar av mynt eller medaljer på endast en sida. Det finns ett antal dubbelplanscher och i den här framställningen räknas dubbelplanscher som 2 st. I första boken ingår i de tidigaste utgåvorna följande planscher. Se bilaga 1.

Beskrivning	Årtal	Antal planscher
Tab. I. Olaus Treetelia	1684	1
Tab. II. Canutus. AoCh 1168	1684	1
Tab. III. Magnus Erics Smek 1319	1684	1
Tab. IV. Ericus Pomeranus. 1397	1684	1
Tab. V. Christophorus. 1441	-	1
Tab. VI. Steno Sture Senior. 1470	-	1
Tab. VII. Steno Sture Junior. 1512	-	1
Nummi antiqui Svetici	-	1
Totalt i första boken		8

I andra boken ingår under respektive regent följande planscher i de tidigaste utgåvorna.

Regent: nummer enl. separat lista i bilaga 2.	Årtal	Antal planscher
Gustav I: 1,2	-	2
Erik XIV: 1	-	1
Johan III: 1	-	1
Hertig Karl av Södermanland: 1,2	-	2
Karl IX: 1	-	1
Hertig Johan av Östergötland: 1	-	1
Gustav II Adolf: 1-6 (dubbel), 7-9	-	10
Kristina: 1-3 (dubbel), 4 (dubbel), 5,7, 8	-	9
Karl X Gustav: 1-5	-	5
Karl XI: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,12	-	12
Diversae Species (specialplanscher ordnar)	1691	1
Totalt i andra boken		45

Ett minimum för ett, enligt min mening, komplett exemplar av Brenners tidiga utgåva är: en vinjett, 122 sidor text och 53 planscher.

Litteratur

- Aspelin, Eliel, *Elias Brenner en forskare och konstnär från Karlarnes tid*, Helsingfors 1896.
- Brenner, Elias, "*Thesaurus Nummorum*", Facsimileutgåva Rediviva, Stockholm 1972, med kommentarer av Nils Ludvig Rasmusson och Ernst Nathorst-Böös
- Elfver, Frédéric, Om dateringen av bokbandet till Tessins exemplar av Brenner 1691, *Svensk Numismatisk Tidskrift* 6/2002, sid. 127
- Elfver, Frédéric, Tysken som band in böcker åt Elias Brenner, *Svensk Numismatisk Tidskrift* 8/2003, sid. 190-191
- Nathorst-Böös, Ernst, Något om dateringen av de olika utgåvorna av första upplagan av Brenners *Thesaurus Nummorum*, *Nordisk Numismatisk Årsskrift* 1954, sid. 80-86

Bilder

Samtliga foton tagna av Gabriel Hildebrand om inte annat angivits.

Summary

In this paper I have tried to describe what the content should be to define the minimum for a complete copy of the early issues of the first edition of Elias Brenner's famous work 'Thesaurus Nummorum'. It is not an easy task to understand the content and issuing date since all copies (around 30) I have had the opportunity to examine, are different. The first issues of the book were not intended for the public but more probably to be sent to learned men and colleagues of Brenner. The ambition was to get information from the recipients particularly about medals he didn't know of and which he could include in the final future edition to the public. Some copies have dedications with dates from Brenner's hand and they are most helpful in understanding content and issuing dates. The plates are sometimes dated. The oldest is from 1684 and the youngest from 1716. In my opinion should the minimum content of a complete copy of the early issues of Brenner's work consist of one title plate, 122 pages of text and 53 plates.

Bilaga 1

Förteckning över samtliga planscher som kan ingå i den 1:a boken enligt de 30 exemplar av Brenners utgåvor 1692/3 – 1716 jag kollationerat. Ordningsföljden är i möjligaste mån kronologisk. Den plansch som blev den definitiva i 1731 års utgåva visas i tabellen till höger.

Beskrivning, signering	Årtal	I 1731 års upplaga
Tab.I. Olaus.Treetelia		
El. Brenner collegit et pinx: Sartorius sculp:	1684	
Tab.I. 4 första mynten som ovan, ett flyttat, resten nya		
Ad editionem 2dam Thes...El.:Brenner	1705	Tab I
Tab.I. Som ovan men 4 sista ej med	1705	
Tab.II. Canutus. AoCh 1168		
El: Brenner' pinxit. Sartorius sculp:	1684	
Tab.III. Magnus Erici Smek 1319		
El. Brenner delin: Sartorius sculpsit.	1684	
Tab III. som ovan med tillägg av ett mynt under Haqvinus fratres	1684, 1701	
Tab.III. som ovan med tillägg av två mynt under Haqvinus fratres		
El.Brenner delin Sartorius sculpsit	1684, 1701	Tab V, tillägg 1701 o1710
Tab:IV. Ericus Pomeranus. 1397		
El:Brenner collegit et pinx: Sartorius s.	1684	
Tab:IV. Som ovan med tillägg av ett mynt	1684	Tab VI, tillägg 1701
Tab:V. Christophorus. 1441.		
El. Brenner pinx:et colleg: Sartorius sculp:	-	Tab VII
Tab.VI. Steno Sture Senior. 1470		
El. Brenner colleg: et pinx: Sartorius sculp:	-	Tab VIII
Tab.VII. Steno Sture Junior. 1512.		
El. Brenner colleg:et pinx: Sartorius sculp:	-	Tab IX
Qvator hi Avrei Orbes...(guldrakteater)		
Edidit et exacte delineavit El.Brenner	1696	
Addendi ad lib.I (två dubbelcirklar utan mynt mitten övre rad) El:Brenner collegit et sculp:	1701	
Som ovan med ett extra mynt för S.Sture Ritter	1701	Tab XII
Tab.IX.Nummi cuiusdam pseudo Stvrii		
Ad edit 2dam Thesau.collegit pinx et sculp El:Brenn	1705	Tab XI

Olavs Skotkonung och Anund Iacob Ad editionem 2dam...El.Brenner	1705	Tab II
Nummi antiqui Svetici.... El:Brenner colleg:et pinx: Sartorius sculp:	-	
Som ovan med mynt 16 ändrat	-	
Som ovan och utan sista raden	-	
Philippus. A.Ch och andra (23 mynt) Ad editionem 2dam.....El.Brenner Stockholmiae	1714	Tab III
Svercher,3 1197 och andra (29) mynt Ad editionem 2damEl.Brenner	1714	Tab IV
Tab.VIII. Christiernvs.II. Elias Brenner collegit.pinx. et ari incidit	1714	Tab X

Bilaga 2

Förteckning över samtliga planscher som kan ingå i den 2:a boken enligt de 30 exemplar av Brenners utgåvor 1692/3 – 1716 som jag kollationerat.

Referenser

- H Hildebrand, Bror Emil: *Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar, praktmynt och belöningsmedaljer*, del I, Stockholm 1874
- P PAX IN NUMMIS (Collection Le Maistre), *auktionskatalog J. Schulman*, Amsterdam 1913
- SM Ahlström, Almer, Hemmingsson: *Sveriges Mynt 1521 -1977*, Stockholm 1977
- PM Papal Medals, *catalogue from Lincoln & Son*, London 1898

Gustav I

1. Gustavus I 1521. Tolv (12) mynt, 24 avbildningar
2. H 11, daler 1534 (SM 102), daler 1534 (SM 99) GUSTAWS : D G : REX SWECIE:
3. Gustavi I. NUMMI CASTRENSES VULGO Daleklippingar cusi Hedemoræ A.1521. tenente adhuc Christierno Tyranno Holmiam reliqua; regni Svetici Castella. Åtta (8) mynt, 16 avbildningar. Två (2) klippingar Hedemora, två (2) öresmynt Stockholm, två (2) öresmynt Åbo, ett (1) öresmynt Västerås samt 1 (¼ daler) Stockholm.
Plansch med årtal 1696

Erik XIV

1. H 5, H 2, H 19 (Gustav I) ERIC.14 D:G.REX. SWECIE

Johan III

1. H 7, H 14, H 10 IOHANNES. III : D : G SVEC : GOTH . WAND : REX
2. H 2, H 16 IOAN.D.G.REX*MAGNÆ
Plansch med årtal 1716

Hertig Karl av Södermanland

1. 2 mark 1587 (SM 6), 1 mark 1586 (SM 7), 4 öre 1587 (SM 9) DEVS *MEVM*SOLATIVM
2. 4 mark 1603 (SM 17), 20 mark 1606 (Karl IX, SM 27), 2 mark 1603 (SM 19), 1 mark 1598 (SM 16a) CDS 4 . M

Karl IX

1. H 2, H 7, H 8 PROVIDENTIA . ET . AVXILIVM
2. H 6, H 21a, H 12 CAROLUS.D.G.SV. NER . ET VER . DVX

Plansch med årtal 1696**Hertig Johan av Östergötland**

1. H 4, H 1 I.D.G.R.S.G.V.P.H.O.DVX .

Gustav II Adolf

1. H 3, H 14, H 62, H 135 GUSTAWUS . ADOLPHUS . REX
2. H 73, H 101 (fråns), H 91a (fråns) GUSTAVVS. ADOLP: D:G:SVEC: GOTH:WANDQ:REX
3. H 20, H 44, H 45 (fråns), H 94 (fråns. Ej KS under lejonets mage), H 16 INGRI
4. H 8, H 56, H 27 REX AUGUSTUS*GUSTAVUS ADOLPHUS
5. H 57, H 92, H 79 (fråns.), H 28 IGRLÆ. D,
6. H 188, H 176, H 183, H 202 REX AUGUSTUS☉GUSTAVUS
Dubbelplansch
7. H 205, H 194, H 191, H 195, H 64 REX*GUSTAWS
8. H 192, H 214, H 232 ETH.ET.CAR.I..D:*GVSTAVVS
9. H 2, H 279, H 5 (fråns.), H 4 (Maria Eleonora) GVSTA WO.ADOLFO
10. H 53 SUEC.GOTH.VAND.REX.MAG
11. H 77 GUSTAWS:ADOLPH:D.G.SVECOR
Plansch med årtal 1706
12. H 70, H 63, H 212, H 314, H 118, H 200, H 181, H 222 Nummi Aurei
Plansch med årtal 1706

Kristina

1. H 72a, H 9, H 71 CHRISTINA REGINA FATA VIAM INVENI ENT
2. H 39a, H 50 (fråns.), H 51 (fråns.), H 75 (ut. EP på åts. och ut. VI på fråns) AVITAM ET AVCTAM (Swidde)
3. H 16, H 20, H 76 CHRISTINA TRIVMPHIS*IMPERIVM
Dubbelplansch
4. H 46, H 104, H 1 CHRIST.D:G:SVE:
Dubbelplansch
5. H 17, P 120, H 48 * CHRISTINA.D.G.SVE.
6. H 8, H 22, H 24 CHRISTINA D:G:SUEC:GOT.VANDQ:
Denna plansch kräver lite extra uppmärksamhet. Planschen avbildar H 8 (Sveriges fortsatta deltagande i striden för de tyska protestanternas frihet) slagen troligen i Riga och graverad av Joh. Höhn; H 22 (till minne av Westfaliska freden 1648) enligt Hildebrand slagen i Bremen men numera omattribuerad till 4 dukater Riga (Rose Ryal) utan år - ett utomordentligt sällsynt objekt; H 24 (även denna medalj till minne av Westfaliska freden).

Trots att planschen inte har något årtal som skulle tyda på att den tillkommit senare än 1692/3 är det mycket sannolikt att den inte ens var färdig 1696 då den saknas i alla de tre med datum försedda (1 maj 1693, 7 mars 1695, 11 oktober 1696) dedicerade exemplaren som jag har undersökt. Det var ju högst betydande personligheter som fick de dedicerade böckerna och man får anse det som mycket osannolikt att om planschen varit färdig att den då inte togs med. Jag har därför inte tagit med den som ingående i de tidigare utgåvorna.

7. H 91, H 109 (fråns.), H 88 (fråns.), H 113 (fråns.) NUMISMATA---Romæ Cvsa
8. H 79, H 78 (fråns.), H 99 (fråns.), H 116 (fråns.), H 118 (fråns.) REGINA CHRISTINA
- 8a. Samma som ovan men med med texten ROMÆ CVSA överst
9. PM 1166, H92 (fråns.), H 93 (fråns.), H 113 (fråns.), H 107 (fråns.) ALEXANDER VII PONT.MAX.A.III.
Den första medaljen avbildar på åtsidan påven Alexander VII (1655-1667) och på frånsidan drottning Kristinas intåg i Rom 1656.

Plansch med årtal 1710

Karl X Gustav

1. H 10, H 5, H 17, H 16 (fråns.) CAROLUS GUSTAVUS REX (Parise)
2. H 26, H 33, H 20 CAROL.GUSTAV.D.G.SVE.VANDREX
3. H 30, H 49 (fråns.), H 23 (fråns.) CAROLUS GUSTAV .D. G. SVEC. GOTH. VANDALORQ .REX
4. H 1, H 22, H 3 HEDWICH ELEONORA REGINA SVECIÆ
5. H 45, H 46 (fråns.), H 48 ÆTERNAM SIBI RESERVAVIT

Karl XI

1. H 10, H 27, H 31 (fråns.), H 34 (fråns.) CAR:XI.D.G.SVEC:GOTH:VAND:REX.
2. H 22, H 24, H 25 SALUS POPVIORUM
3. H 44a, H 41, H 48 (fråns.), H 50 (fråns.) REX.CAROLUS
4. H 64, H 52 (fråns.), H 53 (fråns.) NVMMI SYMBOLICI DE REBVS Gestis C XI In Scania
5. H 58, H 61 (fråns.), H 70 (fråns.) NUMMI SYMBOLICI DE REBUS C XI In Scania Gestis
6. H 18 (sid 469) VLR.ELEON.REG.SVE
7. H 2, H 6 (fråns.), H 7 (fråns.), H 9 VLRICA.ELEONORA.D.G.REGINA
8. H 74, H 1, H 4 Piora hæc duo Numismata----
9. H 119, H 123 (denna medalj ej på de tidigare utg. då den gjordes 1694) IN FELICEM--
10. H 106, H 103 (fråns.), H 96 (fråns.), H 105 (fråns.), H 114 (fråns.) CAROLUS XI DEI GRAT.SVE.
GOTH.VAND.REX
11. 4 mark 1690 (SM81), 2 mark 1691 (SM147), 1 mark 1692 (SM177)
12. H 93, H 95, H 1 (Karl XII), H 2 (Karl XII ej RF) DEO TER:OPT:MAX:

Karl XII

1. H 59, H 49, H 63 CAROLUS XII DEI GRATIA REX SVECIAE
Plansch med årtal 1706
2. H 109, H 106, H 84 MAIOR ET ARMIS VIRG
Plansch med årtal 1710

Specialplanscher

1. Diversae Species (ordnar)
Plansch med årtal 1691
2. Danorum aliquot (danska och norska mynt)
Plansch med årtal 1696
3. Qvator hi AVREI ORBES (5 st. guldrakteater funna 1674)
Plansch med årtal 1696
4. Nummi cuiusdam pseudo STVRII (Daljunkarens 2 mynt)
Plansch med årtal 1705
5. Monumenta Antiqua Argentae (silver- och mässingsföremål)
Plansch med årtal 1714
6. CHRISTIERNVS. II. (2 danska mynt och 2 danska medaljer)
Plansch med årtal 1714